

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94

číslo: 11

16. března 2014

Cena: 8 Kč

DRŽET SE PRÁVA A VĚST SI SPRAVEDLIVĚ

Milí čtenáři, v minulém čísle jsme informovali o zahájení 8. ročníku festivalu Mene Tekel. Rádi bychom se k této události ještě vrátili, a to výňatkem z dopisu bratra biskupa Davida Tonzara účastníkům projektu v chrámu sv. Mikuláše v Praze a níže i přiblížením jedné z akcí festivalu – mimořádného představení sklepního divadla H2/O s názvem *Přelíčení* a rovněž zprávou o závěru projektu v chrámu sv. Víta.

Moji milí, sestry a bratři, vzácní hosté,

Je pro nás velkou ctí, že na těchto místech, kde byla povolána Církev československá husitská, můžeme dnes již po osmé přivítat vás, účastníky projektu Mene Tekel.

Na úvod svého pozdravu jsem vybral biblický verš z žalmu 106: „*Blaze těm, kteří se drží práva, tomu, kdo si v každém čase vede spravedlivě.*“

Držet se práva a věst si spravedlivě v každém čase. To je odkaz našich předků. To je odkaz mnohých z vás nám, abychom odolávali totalitě a útlaku v jakékoli formě. Jsme hrdi na to, že zde mezi námi jste, abyste nám ukazovali, že lze i v mnohem těžších podmínkách, obrazně řečeno, neohnout záda, a zůstat rovný, navzdory tlaku a příkoří těch dočasně mocných.

Když jsme zde před více než jedním měsícem otevírali výstavu věnovanou Janu Palachovi, je na místě, abychom si dnes na těchto místech připomněli oběť Jana Zajíce, jehož poslední dny života byly spojeny s tehdejším studentem Husovy fakulty a pozdějším farářem Církve československé husitské, Oldřichem Vitem.

Byl bych velice rád, aby setkávání Mene Tekel přispívalo k uvědomění, že nejsme jen národem Švejků, ale že, jako následovníci Žižky, Husa a Komenského, máme mezi sebou lidi, kteří, řečeno biblickými slovy,

zprubovali svou víru, byli zvaženi a změřeni, a obstáli!

Při vzpomínce na Jana Palacha jsem zde připomněl odkaz Karla Kryla, od jehož smrti uplyne příští týden 20 let, v písni *Dědicům Palachovým*. Dnes bych rád připomněl část jeho písni *Pták Noh*, která vykresluje atmosféru života v totalitě:

*„ten sen měl pachut' hororů
a šileného chóru zbabělých,
a den byl plný praporů
a šedivého flóru zemřelých...“*

*pět bran ze slupek ořechů
a pod branami kvádry ukryté,
zvuk hran už vsákl do mechu
a všude stopy sádry rozlité,
krkavci nad věžemi hradů
a šelmy v podhradí řvou „mene tekel“
na krvavém pozadí.*

*Ta země ve snu spatřená se podobala
ghettu,
to hrůza s Ďáblem sbratřená bubnuje
na ruletu,
v tom snu, v němž mlčky křičíme, že
nula pojde z nuly,
je nehorší, že nevíme, je nehorší, že
nevíme, že jsme již procitnutí...“*

Přál bych nám všem, abychom na své stěně života neviděli onen nápis „MENE TEKEL“, nebo abychom ho viděli ve chvíli, kdy se postavíme proti lidem, proti právu a proti spravedlnosti. **David Tonzar**

BOHOSLUŽBA K MÍROVÉ MISI HUSITSKÉHO KRÁLE

Misi „z Čech až na konec světa“ krále Jiřího předcházela myšlenka „Všeobecné mírové organizace křesťanských panovníků“, která ztroskotala na pletichách a maličerných mocenských hrách. Přinesla ale dílčí úspěch v přátelské smlouvě s Francií (1464). Letos uplyne 550 let od jejího uzavření. V Poděbradech byla při této příležitosti

stosti v neděli 2. března vystavena národní kulturní památka – pergaménový originál smlouvy. Listina byla vystavena jenom třikrát, nikdy však mimo Prahu. Jde o jeden z nejvzácnějších dokumentů pozdně středověkého českého státu.

V našem poděbradském sboru následovala bohoslužba na počest Jiříkovy mírové mise, přenášená Českým rozhlasem. Společně s biskupem pražským, br. Davidem Tonzarem, a nymburským br. vikářem Janem Kohoutem ji sloužil br. patriarcha Tomáš Butta, který také kázal. Zazněly mj. modlitby za mír mezi Ukrajinou a Ruskem. Akce v zaplněném sboru se zúčastnil starosta města dr. Ladislav Langr. Následoval program v městském divadle a položení věnců k Jiříkově soše. Ve scénickém čtení hry o mírovém poselství z úst krále Jiřího zaznělo: „Nebyli jsme na mír zralí, nezasloužili jsme si jej.“

vd

ODKAZ TGM V SENÁTU

Již tradičně si v Parlamentu ČR připomíná naše církev výročí narození prezidenta-Osvoboditele Tomáše Garrigua Masaryka. Tentokrát proběhlo slavnostní setkání 3. března v Senátu, ve Valdštejnském paláci. Konalo se pod záštitou 1. místopředsdkyně Senátu PaedDr. Aleny Gajdůškové za podpory Parlamentu ČR a Ministerstva kultury.

Přítomně pozdravil bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta. Zatímco v minulých letech se setkání soustředilo na témata, jako například Masarykovo filosofické myšlení, jeho náboženská víra, vzdělanost či potřeba opravdovosti v českém myšlení, letošní rok akcentoval téma národa, respektive národnostní otázky, zejména ve vztazích Němců a Čechů, a to v kontextu výzev pro společný evropský dům. Bratr patriarcha v této souvislosti zdůraznil, že přestože církev nemůže být vázána na žádné politické uspořádání a nesmí ztrácet výhled ke Kristu, zajímá se živě o otázky společenské a všelidské. Snaží se je však promýšlet v perspektivě a hloubce víry. A právě naší církvi byly a jsou velmi blízké myšlenky náboženské svobody, hodnoty demokracie a humanity, tak vysoce hodnocené TGM a pro-

stoupené tehdejším prvorepublikovým prostředím. Následovaly pozdravy 1. místopředsdkyně Senátu PČR PaedDr. Aleny Gajdůškové a pražského biskupa doc. ThDr. Davida Tonzara, Th.D., jenž ocenil již dvanácté vřelé přijetí na půdě Parlamentu, kde si s hrdostí připomínáme TGM přednáškami poučnými pro současnost v oblastech společenských, náboženských i politických. Akci, kterou moderoval přednosta kulturního odboru ÚR ThDr. Jiří Vaniček doprovázelo vystoupení Komorního pěveckého sboru Kvintus a souboru Kolorit. Zahraniční host letošního slavnostního shromáždění prof. ThDr. Hans Schwarz, Dr.h.c. mult., z Univerzity v Regensburgu hovořil ve své přednášce o vztahu Čechů a Němců na příkladu Lutherova vztahu k Husovi.

Prof. PhDr. Jaroslav Kučera, CSc., z Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd UK v Praze se zaměřil na nelehké budování první republiky v kontextu česko-německých vztahů. Vycházel z faktu, že meziválečné Československo bylo ojedinělým příkladem pokusu řešit národnostní problém tak, jak jej vygeneroval nacionalismus středoevropského typu, v podmínkách parlamentní demokracie a právního státu. Během přednášky se pokusil zodpovědět na zákonitou otázku, proč tento pokus nepřinesl očekávané ovoce a proč selhal.

Brilantním závěrečným slovem z úst prof. ThDr. Zdeňka Kučery neseným v duchu nutnosti svobodného vyjadřování názorů v jakékoli demokratické společnosti a požehnáním bratra patriarchy bylo setkání s tradiční účastí zástupců Čs. obce legionářské a České obce sokolské ukončeno. Těšíme se na setkání v roce 2015, opět v rámci HUSOVSKÉHO TRIENIA.

redakce

tuto hru už dlouho schovanou, jak se říká, v šuplíku. Na otázku, proč ji použil právě teď, odpovídá: „Protože se 17. listopadu Maiselovou ulicí mezi synagogami procházeli neonacisté, někdo to povolil a nikdo s tím nic nedělal. Mám potřebu dokázat lidem, že buď o Šoa vědí úplně minimum, nebo strašně rychle, snad ze strachu, zapominají.“

Inscenace se věnuje procesu ve Frankfurtu nad Mohanem, který byl připravován pět let. Bylo při něm vyslechnuto 1500 svědků, z nichž bylo 243 předvoláno k soudu a konfrontováno s obžalovanými. Soudní akta představovala celou knihovnu o 20 000 stranách.

Obžaloba pak měla 700 stran strojopisu. Loni v prosinci uběhlo od Frankfurtského procesu padesát let. Inscenaci hráli mladí lidé z malého *Pokračování na str. 3*

PŘEŽILI JSME TÁBOR, ALE TÁBOR TRVÁ DÁL

Ekumenické bohoslužebné shromáždění v chrámu sv. Víta zakončilo v neděli po druhé hodině festival proti totalitě Mene Tekel. Ještě ve večerních hodinách však na Žižkově program festivalu pokračoval.

Mladé sklepní divadlo H2/O skupiny herců, kteří si říkají OLDstars, představilo divadelní hru Petera Weisse *Přelíčení*. Tato inscenace měla premiéru právě v rámci Mene Tekel. Režisér Petr Smyczek měl

Postní období je časem důvěry

Otevírá se čas postní, období zklidnění. Hledáme pravý pokoj. Oprošťujeme se od všeho zbytečného a snažíme se o skutečně hluboké usebrání. Naše soustředěnost na Ježíše posiluje klíčící důvěru v nás. Nedůvěra vůči Kristu a Hospodinu vzniká jediné ze slabosti a nesoustředěnosti. Je však třeba si uvědomit, že naše objektivní lidská slabost je v zásadě správná, patří totiž k nám. V ní se pak s nadějí a vděčností obracíme ke Kristu a on do nás vlévá sílu, pozvedá nás. Postně přiznaná slabost není žádnou prohrou, ale je vítězstvím pokory, milosti a lásky. Přijmeme sílu Ducha a v Bohu jsme silní.

Archetypem důvěry jsou Mojžíš, Abraham i Jób. Všichni společně na Boha. Mojžíš nepochopen svým lidem byl nucen utéci do země midjánské. Když pásl ovce, ukázal se mu v plápolajícím ohni uprostřed trnitého keře Hospodin a poslal ho osvobodit svůj lid. Mojžíš poslechl Boha, plně mu totiž důvěřoval. Dovedl Židy přes poušť až k Sinaji, kde byla uzavřena smlouva s Bohem. Zde Mojžíš přijal Desatero. Abram od Boha dostal příkaz, aby opustil svou vlast, kde žil jako muž ctěný, úspěšný, bohatý, a vydal se na cestu do neznámého kraje, do naprosto nezajištěnosti a rizika, do kraje, který se měl stát zaslíbenou zemí. Plný důvěry ve Stvořitele Abram všechno opustil a ve víře kráčel Boží vůlí určenou cestou. V Kanaanu s ním Nejvyšší uzavírá smlouvu a mění mu jméno na Abraham, hebrejsky „otec víry“. I Jób si podržel víru v Boha, přes veškeré zkoušky a všechny ztráty, strážně a bolestně se svého Boha nevzdal, důvěru v Nejvyššího neztratil, ani když byl zcela na dně.

Bud' me i my jako tito tři „muži víry“, kteří byli naplněni důvěrou v Hospodina, otevírali své srdce a svou mysl jeho hlasu, jeho svatě vůli a milosrdnému vedení. Když prožíváme důvěru v Boha, svět nás už nepohltí. Nemá nad námi žádnou moc. V blízkosti Boží jsme očištěni, silní, dostává se nám darů Ducha. Ježíš nám ukazuje naši cestu. Důvěra je samotný život. Člověk s důvěrou nemůže propadat skleslosti, malověrnosti, nicotě, je proti nim obrněn.

V postním čase jsme vybízeni, abychom se navrátili sami k sobě, vstupovali do svého nitra. Ztišujeme se a nacházíme slova upřímné modlitby. Měl by být odložen starý člověk v nás. Obnovujeme se v Kristu. Přejí bychom si „patřit na Boha i na sám pramen, odkud prýští všechno pravdivé, i na samého Otce pravdy“, řečeno s Augustinem. Modlíme se, aby se nám dostalo ne bohatství a poct, čehosi kolísavého a pomíjivého, nýbrž toho, co nás činí dobrými a blaženými. V současné době je mnoho rušivých vjemů, které se nás pokoušejí odvádět od toho podstatného. Existují nejrůznější lákadla a vějíčky, vynořují se zábavy a požitky, které útočí neodbytně a sugestivně na naše smysly a na naši představivost. V modlitbě však můžeme poprosit, aby Bůh otevřel naši mysl a vedl ji po pravé cestě.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

Druhá neděle postní (Reminiscere)

Hospodine, pamatuj na svoje slitování, na své milosrdenství, které je od věčnosti; ať nade mnou moji nepřátelé nejásají. Bože, vykup Izraele ze všeho soužení.

ŽALM 25,6.22

První čtení z Písma: Genesis 12,1-4a

Tužby postní:

2. Aby nám dal sílu sebe sama zapřít, svůj kříž pokorně nést a Krista následovat, modleme se k Hospodinu.
3. Aby upřímným pokáním a vnitřní očistou si naše srdce proměňoval, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Bože, Vykupiteli, tvé milosrdenství je věčné! Bud' milostiv ke všem, kdo sešli z tvých cest, a přiveď je nazpět do náruče svého milovaného Syna. Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 4,1-5.13-17

Evangelium: Jan 3,1-17

Verše k obětování: Žalm 119,47-48

Verš k požehnání: Jan 3,16

Modlitba k požehnání:

Bože, Vykupiteli, dej, abychom obcerstveni tvými svátostmi tobě důstojně sloužili příkladným životem! Prosimé o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 46, 47, 235, 236, 306

PAPEŽOVO POSELSTVÍ K POSTNÍ DOBĚ

STAL SE CHUDÝM, ABYCHOM ZBOHATLI Z JEHO CHUDOBY. Tato slova svatého Pavla posloužila papeži Františkovi jako motto pro letošní Poselství k postní době.

Vatikán: „Důvodem toho, proč se Ježíš stal chudým, není chudoba pro ni samotnou, ale – jak říká svatý Pavel – „abyste vy zbohatli z jeho chudoby,“ říká ve svém poselství Svatý otec. Podle papežových slov jsou křesťané voláni k tomu, aby viděli bídu svých bratří, „dotýkali se jí, brali si ji k srdci a konkrétně konali pro její zmírňování.“

Ve svém Poselství rozlišil papež František tři druhy bídy, již jsou lidé – a křesťané zvláště – povinni zmírňovat: bídu hmotnou, mravní a duchovní. „Hmotná bída se obvykle nazývá chudobou a týká se těch, kdo žijí v podmínkách nedůstojných

pro lidskou osobu,“ říká Svatý otec, podle něhož staví křesťané proti této formě bídy svou diakonii – službu, jež „vychází v ústrety nouzi a léčí rány, jež hyzdí tvář lidstva“.

Pokud jde o mravní bídu, spočívá podle papeže Františka v tom, že se lidský jedinec stává otrokem hříchu a neřesti. „Kolik rodin žije v úzkosti z toho, že některý z jejich členů – zejména mladých – je obětí alkoholu, drog, hazardu nebo pornografie! Kolik lidí ztratilo smysl života, je zbaveno perspektivy pro budoucnost a pozbylo naděje!“ upozorňuje Svatý otec, podle něhož je tento druh bídy příčinou hospodářského rozvratu a lze jej nazvat počínající sebevraždou. O duchovní bídě pak Svatý otec tvrdí, že nás vzdaluje od Boha. „Pokud se domníváme, že

nemáme zapotřebí Boha, který nám v Kristu podává svou ruku, a myslíme si, že si vystačíme sami, vydáváme se na cestu směřující ke krachu. Bůh je ten jediný, kdo skutečně zachraňuje a osvobozuje.“ Za protilátku proti této duchovní bídě označil papež evangelium. To jsou podle papeže věřící povolání přinášet do každého prostředí, v němž se nacházejí.

Postní doba je pak vhodná k tomu, aby se dokázali o své bohatství podělit. „Udělá nám dobře, když se budeme ptát, čeho se můžeme zbavit, abychom pomohli druhým a obohatili je svou chudobou.

Nezapomínejme na to, že pravá chudoba bolí; nebylo by nic platné dávat bez kající dimenze. Nemám důvěru k almužně, která nic nestojí a která nebolí.“ **Podle ČBK**

Nad Písmem

O NIKODÉMOVI

J 3,1-17

Nikodém přichází za Ježíšem v noci ne snad proto, že by se bál svých kolegů, farizejů, ale spíše proto, že noční doba skýtala a skýtá klid a ticho k rozhovorům, na které během dne není čas.

Rozhovor možná trval dlouho, ale evangelista z něho zaznamenává to podstatné. Byla to první řeč Ježíšova veřejného vystoupení.

Nikodémova otázka začíná zdvořilým uznáním, že s Ježíšem je Bůh. Bez toho by nemohl konat zázraky a znamení. Nikodém, jako vzdělaný Žid, věřil zákonu, ale Ježíš mu řekl, že je třeba se znovu narodit. Nikodém si může vybrat – buď bude dál tím věčným nespokojencem, sám sobě se protivícím člověkem, anebo se ještě teď na místě rozhodne narodit se znovu. Může udělat tečku za svou hříšnou minulostí, protože jeho „stará“ podstata není Bohu k ničemu.

Naše staré lidství není nic jiného než naše vlastní JÁ, naše EGO. A toto naše staré lidství není schopno obnovy, je na tom tak špatně, že už se nehodí ani do opravy, proto musí dojít ke znovuzrození. To znamená odložit se vším všudy onoho „starého člověka“ tak, aby staré JÁ bylo ukřižováno a ne hýčkáno a pěstováno. Pokud k tomu nedojde, pokud člověk neprožije tuto vnitřní obnovu – znovuzrození, nemůže se dostat do nebeského království. I když se nám znovuzrozením může zdát něčím nepochopitelným – až tajemným – neznamená to ještě, že je to věc neskutečná. Neubírá to nic na jeho pravdivosti. Nemusíme všichni stejně dobře chápat, jak vzniká elektřina, ale dobře víme, že nám osvětluje domov a na jejím principu využíváme techniku, která nás všude obklopuje. Existuje mnoho záhad a tajemství, kterým nerozumíme, a nezbyvá nám nic jiného, než je prostě přijímat vírou.

Tak také vírou musíme přijímat skutečnost, že když z hříchu činíme pokání a s vírou se obrátíme k Ježíši Kristu, přichází nový rod. Znovuzrození znamená vlití – jakou-

si infuzi Božího života do lidského nitra, do lidské duše. Nabíráme druhý dech a nabíráme ho od Boha.

Jestliže jsme se znovu narodili, pak z toho pro nás vyplývá několik důsledků. Za prvé – rozšíří se naše myšlenkové obzory a prohloubí se naše poznání a chápání. Za druhé – naše srdce prodělá revoluční změny: „A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstráním z vašeho těla srdce z kamene a dám vám srdce z masa.“ (Ezechiel 36,26). Za třetí – velice závažnou změnou projde i naše vůle. Změní se naše motivy i pohnutky.

Možná, že kdysi středem našeho života byla vlastní pýcha. V našem myšlení, slovech i činech bylo mnoho nepravdy, prohnanosti a pokrytectví. To všechno je ale pryč. Prožili jsme znovuzrození. Možná, že tu a tam ještě klopytáme, ale hned toho budeme litovat, protože se změnilo naše nejvlastnější nitro, naše JÁ, naše podstata.

Ježíšova odpověď Nikodéma jen vyprovokovala k další otázce: „Jak se to dá?“ A v tomto logickém duchu pokračoval v rozhovoru.

Evangelium nám dosvědčuje to, co i v dnešním světě dost často zaznívá. Mnoho vzdělaných lidí se táže po smyslu víry. Nevědí, kde vzít víru v to, co křesťané vyznávají, proč je Bible pro křesťany tak inspirativní, a domnívají se, že víra je pouhou iluzí nebo pomůckou.

Přesvědčení ateisté nejsou podobní Nikodémovi. Ten měl odvahu vykročit z židovské logiky, aby nahlédl do tajemství Ježíšova úkolu. Bohužel, dnešní technologický svět může snadno mnohé zmást, protože vše je podřízeno vědě a racionalitě.

Jeden americký atomový vědec však řekl: „Musel bych toho hodně nevědět, abych byl nevěřící.“ Bůh totiž může porušit i fyzikální zákony, protože On je stvořil. Racionalita nevede k víře, ale víra vede k pochopení racionality. „Nesnažím se pochopit, abych pak uvěřil, ale snažím se uvěřit, abych pak pochopil,“ řekl Anselm, arcibiskup z Canterbury.

Nesmíme však křivdit těm, kteří nevěří. Možná je mnoho Nikodémů, kteří touží po poznání. Možná se s nimi čas od času potkáme. Mějme trpělivost jim přiblížit tajemství Kristova úkolu. Svoji věrohodností. Ježíš Nikodémovi řekl, že do Božího království lze vejít jen skrze nové narození z vody a Ducha.

Mějme snahu upozorňovat na to, že racionalita bez víry je touhou po jakémisi duchovním světě a vede do sebestředného spasitelná, do esoteriky nebo do sekty.

V temnotě lze žít, jako v zemi Neftalim a Zabulon, ale bez pohledu na vyzdviženého Božího Syna nelze vejít do Božího království.

Lenka Palčovičová

**Pane, musím uznat,
že se špatně modlím
a při modlitbě myslím spíše na sebe.
Jen málo mluvím v modlitbě o Božím království.
Měla bych mít větší odvahu hlásat reálnou pravdu
o Ježíši Kristu.
Měla bych víc pamatovat na ty,
kteří tápou
a nebo dokonce odpírají poznat pravdu v rozhovoru.
Dej mi rozum, vůli a lásku k otevření se druhým,
abych byla věrohodnou následovnicí Krista,
mého a našeho Pána.
Amen.**

PŘEŽILI JSME TÁBOR...

Pokračování ze str. 1
sklepního divadélka a diváky byli převážně také lidé mladšího věku. To nám může být důkazem toho, že ti, co nezažili žádný totalitní režim, ho nechtějí zažít ani v budoucnu. Zajímá je odkaz těch, kteří umírali v internačních táborech. 3000 lidí v jednom transportu do Osvětimi, 30 vagonů denně. Proč? Kdo je viník?

Kdo je oběť? Na tyto otázky PŘELÍČENÍ neodpoví, ale rozhodně vás donutí přemýšlet o lidských činech. O tom, čeho je člověk zaslepený mocí schopen. O tom, čeho je člověk zaslepený strachem schopen. Inscenace se hraje pod záštitou předsedy Židovské obce v Praze a ředitelky Památníku Terezín PhDr. Jana Munka, vrchního zemského rabína Karola Efraima Sidona a velvyslance Německa v ČR J. E. D. Lingemanna.

Navštívila jsem Přelíčení se dvěma svými přáteli; po skončení jsme se shodli, že to bylo hrozné... rozhodně jsme však neměli na mysli herecké výkony či inscenaci jako takovou. Divadelní prostor H2/O najdete v ulici Koněvova (zastávka Černínova, bus: 207, 133). Více o inscenacích, které zdejší herci nastudovali, najdete na www.oldstars.cz

Kateřina Merglová

Výzvy k modlitbám za Ukrajinu zní ze všech stran

Církev, ekumenické organizace a další instituce nejen po celé Evropě volají své věřící k modlitbám za Ukrajinu, kde stále dál a dál trpí, jsou pronásledováni, mučeni a zabíjeni lidé, kteří si dovolili nesouhlasit s režimem. Ozývá se hlas volající po pokojném řešení konfliktu, po modlitbách za početné oběti, jejich bližní a další, kteří jsou situací zasaženi a prožívají každodenní strach a bolest. Podpořme modlitbou a jinými možnými prostředky demokraticky působící síly a mladé lidi zápasící o hodnoty jako je spravedlnost a svoboda, právo a ohled na spoluobčany, kteří mají odlišný názor než politické vedení země. Před několika dny byla Synodní radou Českobratrské církve evangelické vyhlášena dobrovolná sbírka na pomoc Ukrajině, konto sbírky bude otevřeno příchodem platbám do 20. března 2014. Více informací naleznete na webu www.e-cirkev.cz

Zpracováno dle webu Českobratrské církve evangelické, Ekumenické rady církví v ČR, Konference evropských církví a Světové rady církví

GUSTAV ADOLF PROCHÁZKA

„...československá církev upadla po předchozím rozmachu za patriarchy dr. K. Farského po jeho smrti na čas do nebezpečné vnitřní krise.“ ThDr. Miloslav Kaňák v této větě vyjádřil vzpomínku na dobu, v níž vládl rukou pevnou a přísnou II. patriarcha G. A. Procházka a spolu s ním i lidé, kteří se pro něho osobně stali velkým zklamáním. Patřil mezi ně např. poslanec Ferdinand Prášek, který se časem ukázal jako „temný duch“ G. A. Procházky. Kdo však byl náš II. patriarcha?

Kosmonoský rodák, narozený 11. března 1872 do chudé rodiny. V dospělosti muž přímočarý, tvrdohlavý a neústupný. Student bohosloví v Litoměřicích. Následně kaplan ve Vysokém nad Jizerou, v Lounech a v Jenišovicích u Turnova, kde se stal následně farářem. Zde poznal svoji budoucí ženu Aurelii, rozenou Stehlíkovou, která se mu stala pevnou oporou, pravou rukou i bedlivým okem při jeho službě kněžské, biskupské a patriarchální. Právě GAP se připisuje rozhodující slovo na schůzi dne 8. 1. 1920, které vedlo k zásadnímu hlasování a následněmu vyhlášení vzniku Církve československé. Od počátku byl GAP oporou dr. Farskému, který k Procházkovým jezdil oddychovat, postěžovat si, najít útěchu. Dopisy mezi dr. Farským a GAP ukazují na „otcovský“ vztah o osm let staršího GAP k prvnímu patriarchovi naší církve. Když se v roce 1923 GAP stal biskupem nově ustavené východočeské diecéze, projevil se v něm člověk naslouchající, pomá-

hající, otevřený, ale i přísný a náročný. Když se zasadil o to, aby se jeho nástupcem na stoličce biskupské stal Stanislav Kordule, vyvstala proti němu opozice v čele s duchovním Aloisem Kuříkem a laikem, významným učitelem Václavem Lemberkem. K nim se časem přidaly osobnosti naší církve, jakými

Oznámení o sňatku G. A. Procházky v ČZ

byli Alois Spisar, Emil Dlouhý-Pokorný či František Kovář. Tito významní mužové církve, utlačování a umlčování, soustředili se kolem časopisu Husova liga. Konfrontace přešla časem v konflikt, který měl za následek mnoho zlých krve mezi soupeři a mnoho bolesti mezi věřícími. Na obranu nespravedlivě ostouzených laiků a duchovních tehdy vystoupila i tradiční stavovská organizace naší církve – Jednota duchovenstva. GAP se stal II. patriarchou československé církve a v letech 1928-1942 zápasil o to, aby měla církev svoji teologickou fakultu a řádně vychovávala svůj bohoslovecký dorost, aby byla slyšena v zahraničí (Stockholm, Oxford, Lausanne), aby byla důstojnou nástupky-

ní církve, z níž vzešla. Trvalerazil heslo, že se „církev nesmí státí doménou nekázně a že bohulibý řád mezi dětmi božími býti má a musí.“

Když byl v roce 1931 v Praze konán I. řádný církevní sněm, přijal po předchozích přípravách „Učení náboženství křesťanského pro věřící církve československé“ a schválil novou „Ústavu církve československé“. GAP, nahlédnuv mnohé ze svých omylů, přijal časem (1934) spolu s Ústřední radou do vedoucích orgánů řadu do té doby proskribovaných mužů, v čele s Aloisem Spisarem.

V roce 1932 byla otevřena Vysoká škola bohoslovenská a v r. 1935 byla zřízena zvláštní učitelská sekce na evangelické Husově fakultě. Když v roce 1936 skonala patriarchova oddaná žena Aurelie, nahlížel GAP stále hlouběji a kritičtěji na svou dosavadní práci. Tehdy řekl: „Udělal jsem příliš mnoho chyb, avšak kdo jich nedělal a nedělá? Lituji nejednoho svého přeházení a snažím se jej odčinít.“

Mnichovský diktát (1938) znamenal těžké narušení života naší církve. Církev byla přejmenována na „českomoravskou“, ztratila 19 náboženských obcí v pohraničí, slovenská část církve vzala za své. GAP hájil církev ze všech sil. Musel čelit i udání na gestapu za to, že je „benešovec a masarykovec“. Když 9. února 1942 zemřel, zaznamenali přítomní jeho poslední slova: „Chraňte církev“. Slova muže hodného respektu a laskavé vzpomínky.

Martin Chadima

Husovské trienium

Ve středu 19. 2. se konalo další jednání Komise CČSH pro 600. výročí M. J. Husa. Členové byli seznámeni s návrhem celodenního pořadu 5.–6. července 2015 v Praze na Staroměstském nám., Ovocném trhu a v přilehlých kostelích. Právě v těchto dnech dorazila písemně i záštita primátora hl. m. Prahy nad plánovaným výročím. Návrh byl představen i komisi pro významná výročí ČCE. Členové obou komisí nyní navrhuji tematické projevy řečníků, které budou orámovány nejruznějšími hudebními a divadelními vystoupeními na hlavním pódiu Staroměstského náměstí. Návrh bude dán na vědomí Synodní radě ČCE a Ústřední radě CČSH na jejich březnových jednáních. Na návrh komise CČSH byli ze strany CČSH jmenováni partneři pro ČCE pro další specifikaci dětského programu, mládežového programu a programu v přilehlých kostelích. Komise přijala návrh bratra patriarchy, aby se ve dnech 5.–6. 7. konalo v Praze mimořádné setkání mládeže CČSH. Budeme rádi, připojí-li se i ČCE a mládež z dalších církví. Informujte proto prosím mladé ve vašich n. o., aby si zarezervovali tento termín pro připravované setkání. Děkuje!

Hana Tonzarová

Anketa Co vědí mladí lidé o Masarykovi dokončení z minulého čísla

- 1/ Co všechno víte o Rakousko-Uhersku, v němž mimo jiné působil TGM jako poslanec?
- 2/ Co tím TGM myslel, když říkal hesla „Nebát se a nekrást“ a „Ne Caesar, ale Ježíš“?
- 3/ Jaký byl Masarykův postoj k části našich dějin spojených s husitstvím? Kladný či záporný? A proč byl právě takový?
- 4/ Víte, jak se jmenovala manželka TGM a odkud pocházela?
- 5/ Proč se Masaryk zabýval ve své době z odborného hlediska sebevraždami mladých lidí, z hlediska jaké disciplíny to bylo; co považoval za hlavní příčiny tohoto patologického jevu?
- 6/ Píše se rok 2014. Může nás osobnost TGM ještě v něčem inspirovat?

Dominika

- 1/ Státní útvar, který se rozpadnul v roce 1918 koncem 1. světové války.
- 2/ Byla mu bližší „Ježíšova“ víra než vojevůdčovství, krev a ztráta, ačkoliv nebyl moc věřící, morálně se ztotožňoval s Ježíšovou pokorou atd.
- 3/ Kladný, byl rád, že se lidé vlastenecky přihlásili ke svému národu, jelikož byl „mladočech“, byl nacionalistický.
- 4/ Charlotta Garrigue z Ameriky, bohatá podnikatelka, vynikající klavíristka.
- 5/ Protože se zrovna rozjížděla psychoanalýza, lidé začínali hledat souvislosti mezi vnějším děním/prostředím a vnitřními pocity/vývojem/stavem. Stejně jako Marx či Goetheho Werther, za příčinu považoval ten mladému člověku známý pocit odcizení.
- 6/ V pevnosti charakteru, v odhodlanosti, v neutuchající lásce k národu, v odvaze mít svůj vlastní názor a prosazovat ho, v čistotě (nekradl), v upřímnosti.

Radek

- 1/ TGM tady působil jako univerzitní profesor, podle mě jako středně levicový politik s nacionalistickými tendencemi, byl členem mladočechů.
- 2/ Kritizoval zloděje, zlosyny, zlojedy a monopolizaci moci a síly, věřil v demokracii a ne v tyranii či autokracii či absolutismus.
- 3/ Myslím si, že byl kladný, protože husiti za prvé kritizovali církevní papaláše, viděl husity jako předchůdce pravých spravedlivých Čechů.
- 4/ Charlotta Garrigue – americká Francouzka, tedy Američanka s francouzskými kořeny.
- 5/ Považoval to za částečné selhání církve a za částečné selhání systému...
- 6/ Myslím si, že to je neskutečně individuální, ale upřímně, pro mě Masaryk nemá hlubší význam.

RADOSTNÉ OKAMŽIKY V TŘEBÍČI

V neděli 16. února se v náboženské obci naší církve v Třebíči konala milá slavnost – instalace nového bratra faráře Mgr. Jána Briana Kennetha Lauka, který k nám přišel ze slovenské diecéze, z NO v Košicích. Sbor Dr. Farského se zaplnil domácími i hosty se sousedních náboženských obcí, zvláště z Jihlavy, odkud byla NO Třebíč dlouhý čas administrována br. vikářem Mgr. Františkem Tichým. Br. vikář při této příležitosti zastupoval br. biskupa brněnské diecéze Mgr. Juraje Jordána Dovalu, který se pro pracovní vytíženost nemohl dostavit. Přivítali jsme mezi sebou i vzácné hosty, domácí i z ekumeny: milou návštěvu ze Zlína, br. faráře PaedDr. Zdeňka Kovalčíka, který předal pozdravy za celý východomoravský vikariát a který má přátelské vazby na našeho nového br. faráře ještě ze setkání v Košicích, dále br. faráře z Náměště nad Oslovou Antonína Kotačku s manželkou a br. vojen. kaplana Mgr. Petra Němce. Br. farář z Hrotovic Mgr. Jiří Sladký, br. farář z Římskokatolické církve, z baziliky sv. Prokopa v Třebíči Mgr. Jakub Holík, a br. farář z Českobratrské církve evangelické Mgr. Tomáš Potoček s manželkou, pozdravili společenství i nového br. faráře s příslibem přátelství a ekumenické spolupráce. Liturgii – službu Slova vedl br. vikář Tichý a pak kázání a liturgii večere Páně nový br. farář

Lauko. V kázání zaznělo povzbuzení k radostné a nadějně víře, která stojí na Slovu Božím, i bratrské pozvání do společenství církve a ke spolupráci, k povzbuzení k životu víry zde, které je následováním Pána Ježíše Krista do zaslibené věčnosti. Děkujeme především milostivému a dobrotivému Pánu Bohu za nádherné chvíle prožité v našem sboru, za nového br. faráře i za obětavou práci a službu všem, kteří ji v naší obci vykonávali po dobu jejího administrování, zejména bratřím farářům: Tichému, Němcovi, Kotačkovi a Kubíčkoví. Našemu br. faráři Laukovi vyprošujeme hojnost darů Ducha Božího, Boží milost a požehnání v službě i osobním životě.

Rada starších v Třebíči

Sbor Dr. Farského v Třebíči - budova bývalé synagogy

ZPRÁVY

Kurz pro asistenty brněnské diecéze

Druhý seminář z plánovaných osmi se konal ve dnech 21. a 22. února v Prostějově. Úkolem bylo seznámit účastníky mezi sebou, pozorovat své jednání v různých situacích – pomocí různých způsobů komunikace, psychosociálních her, základů první pomoci. Na semináři bylo 6 účastníků, z toho 3 z olomoucké diecéze. Kurz vedla Ivana Krejčí, metodička DDP brněnské diecéze CČSH spolu s asistentkou Magdalénou Spurnou. Blok zdravotní péče vedla DiS. Milena Plevová, zdravotní sestra na JIP v Bruntále, a Miloš Košíček, duchovní. Kurz pokračuje třetím seminářem **20. a 21. 6. opět v Prostějově**. Hlavním programem bude: Jak získat a udržet kážeň dětí a jaké jsou možné odměny a tresty dětí. **Ivana Krejčí**

Vernisáž v Chlumci

CČSH v Chlumci n. C. ve spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu zve na vernisáž výstavy Zmařené osudy, která se bude konat 19. března od 18 h v Husově sboru. Vernisáž doprovodí pěvecký koncert. Na výstavě je možno vidět archivní dokumenty z archivu Jiřího Brady, Památníku Terezín a Židovského muzea v Praze. Výstava nabízí vzhled do situace v druhé polovině třicátých let 20. stol., a to na osudech židovské rodiny Bradyových a Skutečkových. Mapuje lidské osudy a opatření, která byla proti občanům židovské národnosti zaváděna, a život v terezínském ghettu (zaměřeno především na děti). Zvláštní pozornost je věnována terezínským dětským časopisům. Výstava bude probíhat již od 17. do 28. března. **Rostislav Kotrč**

Program divadla MANA

(Praha 10-Vršovice, Moskevská 34, Husův sbor)

- 20. 3. v 19.30 h – Klára 3847 – Příliš mnoho hvězd (Skutečný příběh dívky, vězněné v Osvětimi)
- 21. 3. v 15 h – Proměny – Světový den Downova syndromu (Tanečně-společenské odpoledne)
- 23. 3. v 17 h – Kašpárkova dobrodružství (Pro děti. Hrdinný Kašpárek uprchnul ze spárů kostlivce a šťastně se navrátil do světa divadla. **red**

Pozvání do Počernic

Náboženská obec Církve čs. husitské v Horních Počernicích (Náchodská 382) vás srdečně zve na setkání se spisovatelem ve čtvrtek 27. 3. v 17 hodin. Manželský tandem PhDr. Olga Nytrová a Ing. Václav Strachota vás pobaví vyprávěním v pořadu **SE ZVÍŘECÍMI KAMARÁDY SE NENUDÍME**. Poslechnete si veselé i dojemné příběhy, které spoluautoři zachytili ve dvou ze svých osmi společně napsaných knížek. Dozvíte se, co o svých čtyřnohých kamarádech vyprávěli například V. Brodský, K. Fialová, T. Fischerová, K. Gott, N. Konvalinková, V. Postránecký, Š. Rak, J. Svěrák a další. Na závěr uslyšíte další zajímavé příběhy z animoterapeutické farmy v Bohnicích a zvířecích útulků, které napsal sám život. Jako host vystoupí spisovatelka RNDr. Markéta Hlasivcová se dvěma fejetony. Účinkující jsou členové Dialogu na cestě – **O. N.** www.dialognaceste.cz.

Liturgický seminář

Dovolují si pozvat všechny zájemce na 23. seminář liturgického zpěvu. Seminář se bude konat 21. března od 13 do 16 hodin v prostorách Církevní husitské základní umělecké školy Harmonie v Praze 6-Dejvicích, Bílá 1. Účastnický poplatek – ZDARMA. Svou účast prosím potvrďte SMS na telefon 603 309 363. Do SMS napište vaše jméno a příjmení. **Marek Vávra**

Mám rád Smetanu

Městská část Praha 8 ve spolupráci s NO v Praze 8-Karlíně a s Literárně dramatickým klubem „Dialog na cestě“ srdečně zvu na oblíbený přednáškový cyklus Setkání třetího věku, tentokrát s názvem „Mám rád Bedřicha Smetanu“. V podání houslisty a varhaníka Miroslava Košáře, který je znalcem Smetanova života a díla. V úterý 25. března v 15 h (Vítkova 13, zasedací místnost NO CČSH, Praha 8). **red**

Přednášky v Chomutově

NO v Chomutově a Středisko knihovnických a kulturních služeb Chomutov Vás zvu na cyklus přednášek „Křesťanstvo“. Přednášky se konají v SKKS Chomutov, 3. patro, učebna č. 66, vždy od 16 h. Lektor: Mgr. Vladimír Moravec, DiS.

- 19. 3. - Hus a husitství
- 16. 4. - Reformace
- 21. 5. - Katolická moderna a Církev československá husitská
- 18. 6. - Na pomezí křesťanství (sekty) **red**

Koncerty u sv. Mikuláše

- 17. 3. - 20 hodin Vivaldi, Schubert, Dvořák, Gershwin Consortium Pragense Orchestra Š. Heřmánková – soprán, M. Laštovka – trubka
- 18. 3. - 17 hodin Händel, Mozart, Telemann, Bach M. Hanzal – varhany, F. Bílek – trubka
- 19. 3. - 17 hodin Bach, Mozart, Dvořák, Widor B. Rabas – varhany, J. Jonášová – soprán
- 20. 3. - 17 hodin Mozart, Beethoven, Mendelssohn-Bartholdy, Vivaldi Prague Mozart Trio, Š. Bítvák – klarinet, M. Bydžovský – klarinet, P. Němeček – fagot, Y. Škvárová – mezzosoprán
- 21. 3. - 14 hodin benefiční koncert – zdarma St. Paul's Concert Chorale (USA)
- 21. 3. - 17 hodin Bach, Schubert, Dvořák, Verdi J. Kšica – varhany, T. Jindra – bas
- 21. 3. - 20 hodin Mozart, Bach, Vivaldi, Dvořák Prague String Orchestra, A. Vondráčková – housle, V. Vlha – hoboj
- 22. 3. - 17 hodin Vivaldi, Händel, Albinoni, Pachelbel B. Rabas – varhany, M. Kejmar – trubka a křídlovka
- 22. 3. - 20 hodin Mozart, Bach, Vivaldi, Dvořák Prague String Orchestra, A. Vondráčková – housle, Vratislav Vlha – hoboj
- 23. 3. - 17 hodin Bach, Telemann, Mozart, Franck Z. Němečeková – varhany, P. Příbyl – viola

EKUMENA

SLAVNOSTNÍ ZÁVĚR MEZINÁRODNÍHO PROJEKTU PROTI TOTALITĚ MENE TEKEL

Ve spolupráci s Ekumenickou radou církví, Arcibiskupstvím pražským, Konfederací politických vězňů ČR, katedrálním sborem a jeho sólisty, Pěveckým sborem ČVUT a studenty Právnické fakulty UK proběhla 2. 3. na závěr projektu Mene Tekel tradiční ekumenická bohoslužba, které předsedal kardinál Dominik Duka a kázáním posloužil Pavel Černý, kazatel a správce sboru Církve bratrské v Praze 1. Náš bratr patriarcha přednesl vstupní modlitbu, ve které se zmínil o mladých lidech, ochotných k oběti za vyšší ideály. V programu vystoupili studenti sedmého ročníku Taneční konzervatoře hl. m. Prahy Bohemia Ballet v choreografii Aleny Drapalíkové. Zazněla také „Suite pro smyčcový orchestr“ - 5. část – Andante od Leoše Janáčka. Taneční vystoupení bylo věnováno památce lidí, kteří vzdorovali zvůli a násilí; mladí umělci zprostředkovali tancem umělecký a lidský prožitok, jenž by měl být vyjádřením jejich úcty a obdivu k síle touhy člověka po svobodě.

Přímlyvy a poděkování pronesli za KPV ČR MUDr. Naděžda Kavalírová, Ing. František Šedivý a Leo Židek. Jména popravených mladých lidí, báseň Jana Zajíce, dopisy na rozloučenou, psané popravenými studenty, a dopis maminky popraveného studenta Karla Bacílka prezidentu republiky Klementu Gottwaldovi přečetli studenti PF UK.

Z dopisu Lucie Bacílkové:

Praha 28. května 1949

Vážený pane presidente!

Dovolují si zdvořile vznést na Vás prosbu a se sepjatými rukama Vás prosím, abyste ji oslyšel. Můj syn jediný, Karel Bacílek, byl popraven, a ježto měla jsem syna neobyčejně ráda a měl byti mou jedinou oporou ve stáří, udělal byste mně nesmírně šťastnou, kdybyste dal souhlas k tomu, abych mohla alespoň po jeho smrti s pietou uchovati jeho popel. Učinila bych tak ve vší skrytosti v urnovém háji, vedle urny jeho dědečka, který jej měl tak rád. Jméno bych nevyznačovala, takže veřejnosti by o tom ničeho známo nebylo, a tím by byla vyloučena obava z nějakého veřejného pohoršení. Kdyby to však za takovýchto okolností nebylo možno, pěkně Vás prosím, dovolte mi, abych tento popel mého Syna mohla míti alespoň v bytě. Snažně Vás prosím, vyhovte této mé žádosti nešťastné matky, která je lidsky tak pochopitelná. Zmírníte tím krutý můj bol jako matky a bude mně dána útěcha pro celý zbytek mého života. Doufám, že mně vyslyšíte, a slibuji Vám, že celý můj život budu Vám za to vděčna a již předem vzdávám Vám vřelý dík.

V hluboké úctě Lucia Bacílková

Zpracováno dle webu Mene Tekel www.menetekel.cz, autorem projektu proti totalitě je Mgr. Jan Řeřicha

DENNĚ TŘI NOVÉ KOSTELY

Asi 25 000 pravoslavných kostelů bylo v Rusku nově postaveno od konce státem nařízeného ateismu a komunismu. Na tuto hrdou bilanci posledního čtvrtstoletí poukázal moskevský patriarchát. Vedoucí jeho zahraničního úřadu, metropolita Hilarion Alfějev, k tomu dodal: „Otevřeli jsme za jeden rok tisíc kostelů, čili tři za den. Myslím, že ve světových dějinách křesťanství neexistuje nic takového.“ Šlo o „zcela bezpříkladné znovuzrození náboženského života“, které se zdařilo kromě pravoslavné církve také jiným nábožensvím v Rusku – muslimům, židům i buddhistům.

Z „Christ in der Gegenwart“ přel. Z. S.

STUDIJNÍ DEN – „NOVÉ CESTY CÍRKVE“

Ekumenická rada církví zve na Studijní den s tématem „Nové cesty církve“, který proběhne 7. dubna od 10-16 hodin v modlitebně Církve bratrské (Soukenická 15, Praha 1). Součástí programu jsou přednášky a prezentace k problematice forem, kterými dnes církve oslovují a mohou oslovovat veřejnost, a ke komunikaci církvi s lidmi v 21. stol. Bude zde sestavena jakási „mozaika“ různých evangelizačně-misijních aktivit, které napříč církvemi probíhají. Akce je určena pro misijní pracovníky církví, studenty praktické teologie a zájemce o dané téma.

Program a přihlášky na: www.ekumenickarada.cz/sd (od března). **red**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

POKUŠENÍ NA POUŠTI

K tomuto textu (Mt 4,1-11) se vracíme pravidelně na začátku postní doby před Velikonocemi. Proto pro vás jistě nebude těžké určit, které věty jsou pravdivé a které ne, a získat tak písmenka pro tajenku.

1. Ježíš se na poušti postil padesát dní a padesát nocí. ANO (M) NE (P)
2. Tu k němu přistoupil pokušitel - ďábel. ANO (Á) NE (L)
3. Řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z tohoto pisku jsou chleby.“ ANO (A) NE (N)
4. Ježíš odpověděl: „Nejen chlebem bude člověk živ, ale každým Božím slovem.“ ANO (Z) NE (J)
5. Pak ho vzal ďábel do Jeruzaléma a postavil ho na vrcholek nejvyšší rozhledny ve městě. ANO (S) NE (V)
6. Řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, skoč dolů, vždyť andělé tě zachrání!“ ANO (Í) NE (O)
7. Ježíš odmítl, protože není správné pokoušet Hospodina. ANO (T) NE (E)
8. Pak mu ďábel ukázal všechna království světa a jejich slávu. ANO (Ě) NE (B)
9. Řekl mu: „To všechno ti dám, podfídníš-li se římskému císaři.“ ANO (Y) NE (Z)
10. Ježíš odpověděl: „Jdi mi z cesty, satane, budu se klanět jen Hospodinu!“ ANO (I) NE (K)
11. V tu chvíli ho ďábel opustil a brzy na to jej našli dobří lidé, kteří mu dali najíst. ANO (C) NE (L)

Řešení z čísla 9: větvička; zobák; skvrnka na hlavě; chybějící zelený list; menší poupě.)

Jana Krajčířiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklamace: A.L.L. production, tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

